

SPECIAL ATTENTION: Translation Pool

EN
June 1
IX-6268/b

HUNGARY

STATE APPARATUS /4404/ ✓

RESISTANCE /2910/

THE SITUATION IN THE MINISTRY OF AGRICULTURE AFTER
THE REVOLUTION

SOURCE VIENNA: A 29-year old engineer from BUDAPEST.

DATE OF OBSERVATION: Until mid-February 1957.

ENGLISH SUMMARY: About 25 per cent of the pre-war group of qualified employees in the Ministry of Agriculture did not return to work after the revolution. 800 officials and clerks were fired for their role during the revolution. Later, about 300 officials were newly employed. Screening committees are at work. Espionage and cadres files have been reestablished.

EVALUATION COMMENT: The names of the mentioned leading personalities are covered in our files.

The report gives a true-sounding picture of the conditions prevailing in the Ministry of Agriculture after the revolution. Subsource's statements are in accord with the regime trend to restore everywhere the pre-October situation.

The purging committees have not yet been reported from any other source, but it is likely that the political reliability of all State employees is re-examined.

x x x

A Földművelésügyi Minisztériumban november közepén már újból megindult a munka. A szakképzett tisztviselőknek hiányzott ugyan körülbelül a 25 százaléka. Főleg állatorvos, kutatók, kulturmérnökök és sok más szakember hiányzott. A hiányzók tulnyomó része disszidált, a kisebbik része, mintegy 100 fő a forradalom alatt tűnt el.

November 15.-ig a minisztérium minden tisztviselő-

/over/

jének el kellett foglalnia munkahelyét. Aki későbbi időpontban jelentkezett, annak igazolnia kellett késedelme okát.

A minisztérium forradalmi bizottságát rövidesen feloszlatták és teendőit egy munkásbizottság vette át, amelyben egy jogász is működött.

November 15.-én a minisztérium épületében egy karhatalmi századot helyeztek el. E karhatalmi század november 24.-én részt vett az aznapi asszonytüntetés szétoszlátásában.

A földművelésügyi miniszter, DÖGEI Imre HÓDMEZŐVÁSÁRHELY környékéről származó középbirtokos. Autodidakta mint VERES Péter. NAGY Imre első miniszterelnökség alatt a Szövetkezetek Országos Elnöke volt. NAGY Imre első bukása után mint szimpatizánsát menesztették; VAS Zoltán nyírta ki, akit NAGY Imre alatt a Tervhivatal elnökéből KOMLÓ vezérigazgatójává degradáltak. DÖGEI a mérsékeltbb kommunisták közé tartozik. KADÁRnak azonban hű szolgálója.

A forradalom leverése után a minisztérium főkommunistái egymásután visszatértek. Így visszavették a "véres" ROSTA Károlyt, aki egyik okozója volt annak, hogy a csütörtöki /okt. 25/ Kossuth Lajostéri vérengzés olyan sok halálos áldozatot követelt. ROSTA Károly ugyanis október 25.-én, amikor a Parlament előtti téren lévő tömeg FM, a "Kuria" és az "Elysee" kavéház épületeinek tetején elhelyezett ÁVHsok sortüze elől a FM árkádjai alá menekült, az FM épületének kapuit becsukatta és ezzel meggátolta, hogy a tömeg az épületben menedéket nyerjen a gyilkos sortüz elől. Emiatt az intézkedés miatt ezt a ROSTÁT akkoriban majdnem meglincselték. Ugyancsak visszavették a minisztériumba PALINKO Andrásné a pártbizottság első titkárát, akinek a férje egy ÁVH százados és a személyzeti osztály vezetőjét NEMES Károlyt, aki egy levitézlett ÁVHs őrnagy.

Az előző bekezdésben említett személyek az FM-ben igazoló bizottságot állítottak fel, amelyben az ő szavuk volt a döntő. Ennek az igazoló bizottságnak még KENYERESné, az FM üb. elnöke is tagja volt. /Férje KENYERES, ÁVH százados, illetve most már őrnagy és az utlevélosztály vezetője./

PALINKÓné és KENYERESné férjeikkel a forradalom alatt az FM BUDAi üdülőjében rejtőztek.

Az előbb említett igazoló bizottság a minisztérium minden egyes alkalmazottját igazoló eljárás alá vonta és ennek következményeképpen 800 embert tettek ki a minisztériumból. Kitették mindazokat, akik a forradalomban szereppel bírtak, vagy ennek a gyanujában álltak. A képzett tisztviselők közül azok, akik a forradalomban szereppel bírtak, javarészből már disszidáltak és így az elbocsátottak inkább kisebb pozíciókban lévő emberek közül kerültek ki.

Egy november 15.-én kelt rendelet értelmében a forradalom alatt kiosztott káderlapokat vissza kellett szolgáltatni. Aki pedig azt állította, hogy a káderlapját elvesztette, azért a korábbi munkahelyéről beszerezték. Mindenkinek újból részletes életrajzot kellett beadnia legalább két gépelt ívet meghaladó terjedelemben. Ha valaki kevesebbet írt, azért újbóli megírás céljából, mint elégtelent visszaadták. Különös részletességgel kellett megemlékezni a külföldi kapcsolatokról, a disszidált családtagokról és a forradalom alatti magatartásról. Ez utóbbival kapcsolatban el kellett mondani, hogy hol tartózkodott a forradalom alatt és meg kellett adni a vele együtt volt személyek neveit és lakcímét.

Újból kiépítették a besugórendszert. Embereket, akik a forradalomban bizonyos mértékben exponáltak magukat, azzal a fenyegetéssel próbálják a besugói szolgálatra megnyerni, hogy nem vállalás esetén elbocsátják őket, illetve eljárást indítanak ellenük. A hivatal, illetve munkahely megszervezett besugó szolgálata mellett a lakóhely szerinti besugószolgálat is újból megszervezést nyert a házmestereken és a házbizalmiakon keresztül. Az utóbbiak adatszolgáltatásait egyeztetik a hivatali besugók adatszolgáltatásaival.

A fentebb említett elbocsátások után 1957 februárjáig 300 új embert vettek fel a minisztériumba. Az újonnan felvett tisztviselők valamennyien a MSZMP tagjai, túlnyomórészt felosztott tsz-ek volt alkalmazottjai /elnökei, párttitkárai/ és a Belügyminisztériumból átvett olyan emberek, akik ott a RÁKOSI érában tulságosan exponáltak magukat. A RÁKOSI-rezsim felszámolásáról általában elmondható, hogy az úgy néz ki, mint az a takarítás, ahol a szoba egyik sarkából a másikba söprik a szemetet.

A Földművelésügyi Minisztérium munkájának az oroszlan-részét a felosztott tsz-ek visszacsinálása képezi. Ma már a nyomás újra kezdődik, ha nem is nyílt formában. Míg az ideigabona nincsen betakarítva, nem is mernek erőszakosabb eszközökhöz nyulni. A Földművelésügyi Minisztérium további programja a gépállomások felosztása, amelyek a rájuk bízott feladatokat nem tudták megoldani. A gépállomásokon ugyanis az erőgépek zöme az év legnagyobb részben kihasználatlan volt, máskor pedig annyira igénybe voltak véve, hogy nem tudták az összes igénylőket kielégíteni. Terv nem teljesítés esetén a tsz-ek többnyire a gépállomásokra háritották a felelősséget hivatkozván arra, hogy a gépállomások nem szántottak időben és ez az oka a termelés visszaesésének. Most az a terv, hogy a felosztandó gépállomások erőgépeit átadják a tsz-eknek és az állami birtokoknak, hogy ezek ilyenformán közvetlenül rendelkezzenek erőgépekkel és ne legyen módjuk terv nem teljesítése esetén a felelősséget másra háritaniok.

TRANSLATION
(12 June 1957)

ITEM No 3309/57

EN
June 1
IX-6268/b

HUNGARY

STATE APPARATUS (4404) ✓

RESISTANCE (2910)

THE SITUATION IN THE MINISTRY OF AGRICULTURE AFTER
THE REVOLUTION

SOURCE VIENNA: A 29-year-old engineer from BUDAPEST.

DATE OF OBSERVATION: Until mid-February 1957.

EVALUATION COMMENT: The names of the leading personalities mentioned are covered in our files.

The report gives a true-sounding picture of the conditions prevailing in the Ministry of Agriculture after the revolution. Subsource's statements are in accord with the regime trend to restore everywhere the pre-October situation.

The purging committees have not yet been reported from any other source, but it is likely that the political reliability of all State employees is re-examined.

x x x

Work at the Ministry of Agriculture was resumed by mid-November, though around 25 per cent of the qualified employees were missing. It was mainly the vets, researchers, cultural engineers and other experts who did not return. Most of them had escaped to the West; the smaller part, around 100 men, had vanished during the revolution.

By November 15, every employee had to report at his place of work. Those who came at a later date had to state the reason for the delay.

(over)

The revolutionary committee at the ministry was soon dissolved and the duties taken over by a workers' committee, in the activities of which a jurist also took part.

On November 15, a militia company was installed in the ministry building. On November 24, this company took part in the dispersing of the women's demonstration of the same day.

The Minister of Agriculture, Imre DOGEI, is a mid-estate owner from the HODMEZOVASARHELY area. He is a self-taught man like Peter VERES. Under the premiership of Imre NAGY, he was president of the cooperatives. After Imre NAGY's first fall, DOGEI was removed from his post for having sympathized with NAGY. His downfall was due to Zoltan VAS, who under Imre NAGY was degraded from president of the Planning Board to the post of a general director of KOMLO. DOGEI belongs to the more moderate Communists, but he is a loyal servant of KADAR.

After the revolution was suppressed, the chief Communists of the ministry returned one after the other. Thus the "cruel" Karoly ROSTA was also taken back. ROSTA was one of those to whom the fact that the bloodshed at the Kossuth Lajos square on October 25 claimed thousands of victims can be attributed. On this day namely, the crowd before Parliament ran for shelter from the AVH machine-guns firing from the top of the houses, under the archway of the Ministry of Agriculture. When he saw that, ROSTA gave orders to lock the doors of the ministry and the people could not take refuge from the murderous fire. ROSTA was almost lynched for these measures. Mrs. Andras PALINKO, first secretary of the Party committee, whose husband is an AVH captain, and the chief personnel man, Karoly NEMES, a discredited AVH major, were also re-engaged.

The people mentioned above set up a screening commission in the ministry where their word was decisive. Mrs. KENYERES, head of the ministry committee, was also a member of this screening commission. (Her husband is an AVH captain, i.e. he was promoted major recently and is now the head of the passport section.)

Mrs. PALINKO and Mrs. KENYERES hid with their husbands during the revolution in the BUDA summer house of the ministry.

The screening commission put each of the employees at the ministry through a screening procedure and 800 employees were sacked. All those who played a role in the revolution or who were suspected of having had a role in it had to quit. Most of the qualified employees who played a role in the revolution escaped to the West and thus the dismissed ones were from the lower categories.

According to a decree issued November 15, the cadre sheets distributed during the revolution had to be handed over again and those who said that theirs were lost were taken out of their former places of work. Each of the employees had to

(over)

write a new detailed "curriculum vitae" which could not be less than two typewritten pages. If anyone wrote less, it was returned with the remark that it is unsatisfactory. Contacts with abroad had to be specified with the utmost care. The same applied to escaped relatives and to the attitude shown during the revolution: an account had to be given of where one spent the time of the revolution together with the names and addresses of the people one had stayed with.

The informer system was built up again. People who were suspected of having a role in the revolution were invited to join the informer service with the threat either of being dismissed from their job or of court proceedings being started against them, if they refused. Through the janitor and the house wardens, the spy system in the apartment houses was also reorganized. The data given by the latter are checked against the data procured by the informers at the places of work.

After the dismissals mentioned above, 300 new employees were engaged in the ministry by February 1. The newly-engaged employees are all Party members; most of them were formerly employed at one of the dissolved cooperatives (presidents, Party secretaries) or they were taken over from the Ministry of the Interior. These, on the other hand, were men who exposed themselves too much in the RAKOSI era. Generally speaking, one could characterize the liquidation of the RAKOSI regime as a sort of clean-up when one sweeps the dirt from one corner of the room into another.

The greatest bulk of work the Ministry of Agriculture has to perform is the re-establishment of the cooperatives. Pressure has started in this respect though not openly. Until harvest is over, they do not try to use more forceful methods. A further program of the ministry is the winding up of the tractor stations, which were unable to solve their tasks. At the tractor stations some of the machines were not utilized during a great part of the year, whereas in other seasons there was so much demand that it could not be satisfied. In the case of non-fulfillment, responsibility was often shifted to the tractor stations. The reason for the falling back was, it was said, that the tractor stations did not till the soil in time. It is now planned to hand over the machines of the disbanded tractor stations to the collectives and the State farms, in order that they should be able to dispose of the machines themselves and should have no chance to shift responsibility onto someone else in case of non-fulfillment.